

مرکز مطالعات استراتژیک و منطقوی
د ستراتژیکو او سیمه ییزو څېړنو مرکز

تحليل هفته

شماره: ۲۱۲ (از ۱۰ الی ۱۷ سرطان ۱۳۹۶ هـ ش)

این نشریه مجموعه تحلیل رویدادهای مهم سیاسی و اقتصادی هفته وار است که به زبان های پشتو، دری، انگلیسی و عربی، توسط مرکز مطالعات استراتژیک و منطقوی تهیه و نشر می گردد، تا نهادهای سیاست گذار و پالیسی ساز از آن استفاده نمایند.

آنچه در این شماره می خوانید:

۲ مقدمه

آیا حکومت ضد ایتلافونه د هېواد ژغورنې په معنا دي؟

۴ د حکومت پرضد جوړېدونکي ایتلافونه او اپوزیسیون

۵ د نوي سياسي ایتلاف موخه څه ده؟

۶ آیا د «افغانستان ژغورنې» ایتلاف به هېواد وژغورلای شي؟

میانجیگری چین در روابط پرتنش افغانستان و پاکستان

۸ روابط پرتنش کابل – اسلام آباد

۹ تمایل چین به میانجیگری میان کابل و اسلام آباد

۱۰ آیا چین می تواند میانجیگری کند؟

۱۱ زمینه های همکاری افغانستان-چین-پاکستان

مقدمه

د ملي يووالي حکومت له لومړۍ ورځې له داخلي اختلافاتو سره مخ و او دغو اختلافاتو وخت ناوخت په بېلابېلو ډولونو سر راپورته کاوه. تېره مياشت، په کابل ښار کې يوې خونړۍ چاودنې او په دوام يې څو نورو امنيتي پېښو يو ځل بيا د دغو اختلافاتو تازه کېدو او پراخېدو ته لاره هواره کړه.

له حکومت سره او په حکومت کې دننه د سياسي اختلافاتو په اوج کې، د ملي يووالي تر نامه لاندې اوسني سياسي اېتلافي نظام څو جگپوړو او برحاله څېرو په ترکيه کې «د افغانستان د ژغورنې عالي شورا» تر نامه لاندې يو حکومت ضد اېتلاف اعلان کړ او له حکومت څخه يې مشخصې غوښتنې وکړې. د ستراتيژيکو او سيمه ييزو څېړنو مرکز د دې اوونۍ د تحليل په لومړۍ برخه کې، د دغه اېتلاف پر اصلي موخو، اغېزو او نورو اړخونو شننه کولې.

د تحليل دويمه برخه مو د افغانستان او پاکستان ترمنځ ترينگلو اړيکو او د دغو ترينگلو اړيکو د بيا رغولو لپاره د چين هېواد د منځگړيتوب موضوع ته ځانگړې شوې ده. دا چې په تېر کې هم وخت ناوخت د دواړو هېوادونو د اړيکو د خرابوالي پرمهال د دارنگه منځگړيتوبونو په پايله کې دا دوه اړخيزې اړيکې د څه وخت لپاره رغېدلې دي؛ خو دا چې چين پر پاکستان زيات نفوذ لري، پوښتنه دا ده چې د دغه هېواد وساطت به پر دغو اړيکو څومره اغېزناک ثابت شي او ترڅنگ يې دا چې چين ولې د افغانستان او پاکستان ترمنځ منځگړيتوب ته لېوالتيا لري؟

آيا حکومت ضد اېتلافونه د هېواد ژغورنې په معنا دي؟

له تېرو څو اوونيو راهيسې، افغان حکومت له حکومت دننه او بهر له سياسي اختلافاتو سره مخ دی. د همدغو زیاتېدونکو سياسي اختلافاتو له کبله وه، چې په ترکیه کې د ولسمشر د لومړي مرستیال جنرال عبدالرشید دوستم په کور کې درې سياسي ډلې ملي جنبش، وحدت اسلامي او جمعیت اسلامي، د افغانستان د نجات عالي شورا تر نامه لاندې سره یوځای شوې.

له ملي یووالي حکومت څخه د ناراضو سياسي څېرو له خوا د دغه نوي اېتلاف بنسټیزې غوښتنې د ملي یووالي حکومت هوکړه لیک په بشپړ ډول عملي کېدل، د ولسمشر د لومړي مرستیال محدود شوي صلاحیتونه ورسپارل، په امنیتي سکتور کې اصلاحات، د وزارتونو او ولایتونو ترمنځ بودیجوي نامتوازنوالی له منځه وړل، په شمال کې د جگړې د پراخېدو مخنیوی، د ملي امنیت سلاکار حنیف اتمر له دندې گوښه کېدل او یو شمېر نورې وې.¹

د دغه اېتلاف اعلان په هېواد کې دننه بېلابېل غبرگونونه هم راوپارول. ولسمشرۍ ماڼۍ وویل، د اصلاحاتو د هرې طرحې هرکلی کوي؛ خو په اوسنیو ستونزو کې ټول شریک دي؛ ځکه یاد شوي کسان د حکومت برخه دي

¹ پښتو نیوز، «د افغانستان د نجات د ایتلاف عالي شورا اعلامیه» پر لیکه بڼه:

<http://www.pakhtonews.com/index.php/39-breaking-news/471-2017-06-30-10-50-03>

او د حکومت لاسته راوړنې او ناکامۍ نېغ په نېغه په دوی پورې هم اړه لري.^۲ د مشرانو جرگې رییس فضل الهادي مسلمیار وویل، د نوي اېتلاف جوړوونکي باید له خپلو دندو استعفاوې ورکړي.^۳

دا چې د حکومت پرضد جوړېدونکي اېتلافونه اصولي اپوزیسيوني ډلې دي او که د خپلو گټو د خوندي کولو لپاره اېتلافي گروپونه؛ د دغو اېتلافونو اصلي موخه څه ده؛ او ایا دغه حکومت ضد اېتلافونه په رښتیا هم د هېواد ژغورنې په معنا دي؟ دا او دې ته ورته پوښتنې مو دلته ځواب کړې دي.

د حکومت پرضد جوړېدونکي اېتلافونه او اپوزیسيون

په دیموکراتیکو او ازادو ټولنو کې دا د حکومتولۍ اصل دی، چې له حکومتي چوکاټ دباندې اېتلافونه او اپوزیسيونونه رامنځته کېږي. دوی بیا د حکومت کړنې او پالیسۍ تر قوي څارنې لاندې نیسي او بیا پرې خپلې نیوکې کوي. د لوېدیځ له دیموکراتیک اصل وراخوا داسې څه کول د اسلام له نظره هم تر ټولو افضل جهاد گڼل کېږي او د ټولنې د افرادو یو اخلاقي مسؤلیت دی. له همدې کبله، له دکتاتوري او استبدادي حکومتونو پرته، په ډېرو ټولنو کې نیوکو ته د اپوزیسيوني ډلو په شتون کې ځای ورکړل شوی دی.

د افغانستان په تېر سل کلن تاریخ کې اپوزیسيوني خوځښتونه لومړی د مشروطیت غورځنگ ته رسېږي، بیا وینښو زلمیانو ته او بیا له دغه پړاو وروسته د دیموکراسۍ په لسیزه کې د زیرېدلو ایديالوژیکي ډلو له سیاسي مخالفتونو نیولې تر نظامي اېتلافونو او اپوزیسيون پورې رسېږي.

په تېرو پنځلسو کلونو کې هم، په هېواد کې وخت ناوخت د حکومت پرضد یو شمېر سیاسي اېتلافونه جوړ شوي او بیا په خپله د همدوی له خوا ړنگ شوي دي. د ملي یووالي حکومت پرمهال هم دا لومړی ځل نه دی، چې د افغانستان د ژغورنې په نامه اېتلاف جوړېږي، بلکې د استاد سیاف تر مشرۍ لاندې د حراست او ثبات په څېر اېتلاف هم جوړ شوی او دغه راز یو شمېر نور واړه اېتلافونه هم جوړ شوي دي.

^۲ کابل نیوز، «د افغانستان د نجات عالي شورا د ملي یووالي حکومت هوکړه لیک بشپړ عملي کېدل غواړي» پرلیکه بڼه:

<http://www.kabulnews.af/pashto/index.php/afghanistan/11155-2017-07-01-14-16-09>

^۳ آزادي راډیو، «مسلمیار: د نوي اېتلاف جوړوونکي باید له دندو استعفاوې ورکړي» د چنگاښ لسم ۱۳۹۶ لمريز کال، پرلیکه بڼه:

<https://pa.azadiradio.com/a/28589644.html>

د نوي سياسي اېتلاف موخه څه ده؟

په ترکيه کې نوي جوړ شوي سياسي اېتلاف په خپل پرېکړه لیک کې يو شمېر موضوع گانو ته اشاره کړې، چې به مقدمه کې يې په اړه يادونه وشوه؛ خو دا چې په حقيقت کې د دغه نوي سياسي اېتلاف موخه څه ده؛ لاندې ورته اشاره کوو:

اپوزيسيون؛ د نړۍ په هر ځای کې اپوزيسيوني ډلې له حکومته بهر وي، که چېرې لومړی په حکومت کې هم وي، نو د اصولي اختلافاتو له کبله له خپلو استعفاوو وروسته په اپوزيسيوني ډلو بدلون مومي؛ خو داسې کله هم نه شي کېدای، چې هم د حکومت برخه وي او هم د اپوزيسيون، د حکومت لاسته راوړنې خپلې وېولي او ناکامۍ يې پر بل وتپي او ځان ترې مبراء کړي. له همدې امله اوسنی اېتلاف کوم اپوزيسيوني اېتلاف نه دی. د دغه اېتلاف عمده ټکی د ملي يووالي حکومت هوکړه لیک عملي کول او د ولسمشر د لومړي مرستيال صلاحيتونه پرځای کول دي. د ملي يووالي د حکومت هوکړه لیک دوه عمده شريکان ولسمشر او اجرائيه رييس دي. د هوکړه لیک د عملي کولو غوښتنه له دې وړاندې هم اجرائيه رييس کړې او اوس يې هم غواړي. دا چې خپله اجرائيه رييس او لومړی مرستيال يې هم نه، بلکې دويم مرستيال يې راپاڅېږي او داسې غوښتنه کوي، هېښوونکې خبره ده!

حکومت ډنگول؛ د ملي يووالي حکومت له جوړېدو راهيسې، د حکومت د ډنگولو پرضد يو شمېر خوځښتونه راپورته شول. لکه د لويې جرگې غوښتنه، د موقت حکومت غوښتنه او داسې نور. خو دا خوځښتونه تراوسه کومې نتيجه ته ونه رسېدل. د افغانستان ژغورنې اېتلاف غوښتنې که څه هم د حکومت دننه په داخلي مجالسو کې هم مطرح کېدای شوی او له تېرو څو مياشتو راهيسې مطرح کېږي هم؛ خو دا چې اوس د ولسمشر لومړی مرستيال او د اجرائيه رياست تر شا له حزب اسلامي پرته نورې ټولې سياسي ډلې داسې غوښتنې کوي، ډېر شکونه رامنځته کوي. بيا هم پوښتنه زېږي، چې ايا په اوسنيو شرايطو کې دوی کولای شي، چې اوسنی حکومت ډنگ کړي؟ هغه هم داسې مهال چې د دورې پای ته رسېدلو ته يې کم وخت پاتې دی؟ دې پوښتنې ته به هم ځواب تر ډېره منفي وي.

خپلې گټې خوندي کول؛ که چېرې د افغانستان ژغورنې اېتلاف جوړښت ته څېر شو، او بيا يې غوښتنو ته نظر وکړو؛ نو څرگندېږي چې دا اېتلاف تر ډېره د دغو ډلو او څېرو د گټو خوندي کولو په موخه رامنځته شوی. ځکه د ولسمشر لومړی مرستيال د ايشچي په قضيه کې ښکېل دی او د بلخ والي عطا محمد نور او ډاکتر عبدالله عبدالله د جمعيت اسلامي په داخلي سياستونو کې له يو بل سره ښکېل دي.

آيا د «افغانستان ژغورنې» اېتلاف به هېواد وژغورلای شي؟

د هېواد وروستيو څلورو لسيزو ته په کتلو سره ويلای شو، چې د افغانستان د ژغورنې په تړاو له هېواده بهر چې څومره اېتلافونه او يا هم ډلې جوړې شوې، پايلې يې سمې نه دي راوتلې. بېلگې يې بېلابېلې جهادي ډلې او ان د بُن (۲۰۰۱ کال) تړون هم دی! په ترکيه کې هم دغه نوی جوړ شوی اېتلاف له دې مستثنا نه دی او د لاندې عواملو له کبله نه شي کولای هېواد وژغوري:

لومړی؛ د هېواد اوسنی وضعیت د ملي يووالي حکومت له کبله نه دی رامنځته شوی، بلکې ريښې يې حتی وروستيو څلورو لسيزو ته رسېږي؛ خو اصلي لامل يې وروستي پنځلس کلونه دي. د افغانستان ژغورنې د اوسني اېتلاف ډېری لوبغاړي او غړي په خپله د وروستيو پنځلسو کلونو طراحان او د نظام برخه وال دي.

دویم؛ د دغه نوي اېتلاف درې ډلې (جنبش ملي، وحدت اسلامي او جمعيت اسلامي) په خپله د اوسني نظام مهمې ستنې جوړوي. د جنبش ملي مشر د ولسمشر لومړی مرستيال دی. د وحدت اسلامي مشر د اجرائيه رييس دویم مرستيال دی. د جمعيت اسلامي اجرائيه رييس د بلخ والي دی او د هېواد اجرائيه رييس، د بهرنيو چارو وزير او د اقتصاد وزير په خپله د جمعيت اسلامي گوند غړي دي. دا چې دا لوړپوړي چارواکي يوازې ولسمشر او يو څو تنه نور د هېواد د اوسني وضعیت لاملين گڼي، تر ډېره له منطقه لرې او غلطه برېښي.

درېیم؛ د نړۍ په ډېری هېوادونو کې د کابينې ټوليز مسؤليت (Cabinet Collective Responsibility) اصل موجود دی. د دغه اصل له مخې، يو ځل چې پرېکړه وشوه، ټول اړ دي چې په عامه ځايونو کې يې ملاتړ وکړي؛ ان که دوی يې په شخصي مجلسونو کې مخالف هم وي. که د دوی اختلاف بيا ډېر اصولي وي، دوی ته په کار دي چې خپل اختلافات د استعفا په توگه څرگند کړي.

څلورم او تر ټولو مهم؛ دا چې د افغانستان د ژغورنې اېتلاف، چې په خپل پرېکړه لیک کې په امنيتي سکتور کې د يو شمېر کسانو لرې کولو او د پالیسۍ د بدلون غوښتنه کړې، دا به هم تر هغه وخته پایله ونه لري، چې بيخي نوې څېرې راوړاندې نه شي. اوسني وضعیت ته په کتلو شايد دغه اېتلاف د خپلو کسانو د ځای پرځای کولو غوښتنه وکړي، هغه چې د تېرو پنځلسو کلونو تکراري څېرې دي.

میانجیگری چین در روابط پرتنش افغانستان و پاکستان

رئیس جمهور چین حدود یک ماه پیش در دیدار با رئیس جمهور غنی در حاشیه نشست سازمان همکاری‌های شانگهای، از آماده‌گی کشورش برای برگزاری یک نشست سه‌جانبه میان افغانستان، پاکستان و چین خبر داد. سپس وزیر خارجه چین بر ای گفتگو در مورد پادرمیانی این کشور برای بهبود روابط کابل و اسلام‌آباد به تاریخ ۳ سرطان ۱۳۹۶ هـ. ش به کابل سفر کرد. او در دیدار با رئیس جمهور افغانستان گفت که چین آماده است برای ایجاد یک میکانیزم عملی برای بهبود روابط افغانستان و پاکستان همکاری نماید.

علاوه بر چین، ایالات متحده آمریکا نیز در تلاش بهبود این روابط است. چنانچه هفته گذشته هیأتی از سناتوران امریکایی که در رأس آن جان مک‌کین رئیس کمیته خدمات نظامی مجلس سنای امریکا قرار داشت، پس از سفر و گفتگو با مقامات پاکستانی به کابل آمد. این هیأت مذاکراتی با مقامات پاکستان در باره افغانستان داشت که در آن به وضاحت به مقامات پاکستانی گفته اند که موجودیت شبکه حقانی و سایر گروه‌ها در خاک این کشور، قابل تحمل نیست و پاکستان باید موقوف‌اش در این مورد را تغییر دهد.

هیأت سناتوران امریکایی در دیدار با رئیس جمهور غنی پیشنهاد عملیات مشترک، تحت نظارت جانب سوم با پاکستان، بر ضد گروه‌های مسلح در امتداد خط فرضی دیورند داد و این پیشنهاد از جانب حکومت افغانستان نیز پذیرفته شد.

در این تحلیل بر تیره‌گی روابط کابل - اسلام‌آباد، تمایل چین به میانجیگری برای بهبود روابط دو کشور و اینکه آیا چین می‌تواند میان کابل و اسلام‌آباد میانجیگری کند؟ پرداخته شده است.

روابط پرتنش کابل - اسلام‌آباد

در طول بیش از یک‌ونیم دهه گذشته، روابط افغانستان - پاکستان در زمان حکومت وحدت ملی فراز و نشیب‌های زیادی داشت. چنانچه پس از روی کار آمدن این حکومت روابط دو کشور به گونه بی‌پیشینه به سوی بهتر شدن رفت، ولی پس از مدتی تنش‌ها میان دو کشور به حدی بالا گرفت که به درگیری‌های مرزی میان نیروهای دو کشور نیز انجامید.

این تنش‌ها به خصوص پس از حمله بر زیارت لعل شهباز قلندر در ایالت سند، باعث شد تا پاکستان بربنیاد ادعای سازمان‌دهی آن حمله از داخل خاک افغانستان، مرزهای خود را با افغانستان ببندد. هرچند پس از باز شدن مرزها با سفرهای پی در پی هیئت‌های پاکستانی به شمول سفر رئیس سازمان استخبارات نظامی پاکستان به کابل، تلاش‌هایی برای بهبود دوباره این روابط نیز صورت گرفت، ولی همه‌ی اینگونه تلاش‌ها تاکنون نتیجه‌بخش نبوده و حکومت افغانستان اخیراً یک بار دیگر، استخبارات پاکستان را با دست داشتن در انفجارهای مرگبار اخیر به خصوص در منطقه دیپلوماتیک شهر کابل، متهم کرد.

با این هم، رئیس‌جمهور غنی چند روز پس از آن حادثه، در کنفرانس پروسه کابل که نماینده پاکستان نیز حضور داشت، گفت که حکومت افغانستان در پی یافتن یک راه موثر برای مذاکرات با پاکستان است. او از پاکستان تقاضا کرد تا خواست‌های خویش از افغانستان را به گونه واضح مطرح کند. هفته گذشته نیز رئیس‌جمهور افغانستان در مراسم معرفی رئیس شورای عالی صلح افغانستان اظهار داشت: «افغانستان از پاکستان صلح نمی‌خواهد بلکه با آن کشور صلح می‌خواهد»^۴ ولی نظر به تیره‌گی روزافزون روابط میان افغانستان و پاکستان به نظر نمی‌رسد این روابط در حال حاضر بدون میانجیگری کشورهای قدرتمند منطقه و جهان بهبود یابد.

^۴ رادیو آزادی: «افغانستان اکنون پاکستان را همکار صلح نه بلکه طرف صلح می‌خواند» ۱۱ سرطان ۱۳۹۶ ه. ش:

<https://da.azadiradio.com/a/28590782.html>

تمایل چین به میانجیگری میان کابل و اسلام‌آباد

چین کشوری است که به نقش میانجی در پروسۀ صلح افغانستان نیز علاقه دارد. حکومت افغانستان به این نظر است که همکاری صادقانه پاکستان در پروسۀ صلح می‌تواند منتج به صلح در افغانستان شود و از آنجاییکه چین با هر دو کشور روابط حسنه دارد و یکی از کشورهای قدرتمند در منطقه است، اکنون تلاش دارد برای بهبود روابط کابل و اسلام‌آباد پادرمیانی کند. وزیر خارجه چین در دیدار با رئیس‌جمهور غنی گفت که افغانستان با ثبات برای ثبات منطقه مهم است و او در سفرش به پاکستان، از مقامات آن کشور خواهد خواست تا در زمینه بهبود مناسبات سیاسی با افغانستان نیت نیک خویش را نشان دهند.^۵

پرسش اینجاست که چین چرا به میانجیگری میان افغانستان و پاکستان تمایل دارد. چند دلیل عمده وجود دارد که چین را وادار به میانجیگری میان افغانستان و پاکستان و تامین صلح و ثبات در منطقه می‌کند:

نخست؛ چین از امنیت داخلی کشور خود (به خصوص منطقه سینکیانگ) نگران است. چین، با در نظر داشت اهمیت موقعیت جغرافیایی افغانستان و همسایگی با این کشور، درک می‌کند که ثبات در افغانستان برای ثبات تمام منطقه به خصوص چین، مهم است. اگر افغانستان ناامن و بی‌ثبات باشد، ممکن این ناامنی و بی‌ثباتی دامن‌گیر چین نیز گردد.

دوم؛ چین اهمیت پروژه‌های بزرگ اقتصادی خویش مانند سی‌پیک (دهلیز اقتصادی چین و پاکستان) و راه ابریشم، در پاکستان و آسیای میانه را درک می‌کند که تطبیق آن در نبود امنیت و ثبات در این منطقه ممکن نخواهد بود. به همین دلیل، چین تلاش می‌ورزد برای تامین امنیت و ثبات در منطقه کار کند.

سوم؛ چین همچنان درک کرده است که منافع این کشور در منطقه، بدون بهبود روابط و از بین بردن تنش‌های موجود میان کابل و اسلام‌آباد نیز با تهدیدهایی مواجه می‌شود. اگر روابط افغانستان و پاکستان بهبود یابد، منافع منطقه‌ای چین نیز تضمین می‌شود.

^۵ آرگ ریاست جمهوری: «رئیس‌جمهور غنی با وزیر امور خارجه چین دیدار کرد»، ۳ سرطان ۱۳۹۶ هـ.ش:

<http://president.gov.af/fa/news-china-mofa>

آیا چین می‌تواند میانجیگری کند؟

آماده‌گی چین برای پادرمیانی بین افغانستان و پاکستان خوشبینی‌هایی در رابطه به کاهش تنش‌ها میان این دو کشور، در پی داشته است؛ ولی پرسش اینجاست که چین در مذاکرات چهارجانبه (افغانستان-پاکستان-چین-امریکا) نیز حضور داشت و نتیجه مطلوبی به دست نیامد، اکنون میانجیگری این کشور بین افغانستان و پاکستان تا چه حدی روی بهبود درازمدت این روابط تاثیرگذار خواهد بود؟

بدون شک چین قوی‌ترین دوست استراتژیک اقتصادی و سیاسی پاکستان در منطقه است. چنانچه در سال ۲۰۱۱م مسعود خان، سفیر وقت پاکستان در چین رابطه چین - پاکستان را عمیق‌تر از اقیانوس‌ها، قوی‌تر از فولاد، عزیزتر از بینایی و شیرین‌تر از عسل، تحسین کرده بود.^۶ چین می‌تواند از همین روابط حسنه با پاکستان استفاده کند.

در کنار این، در طول بیش از یک‌ونیم دهه گذشته، نقش چین در منطقه به گونه چشم‌گیر تکامل یافته و روابط آن کشور با پاکستان نیز گسترش یافته است. در حال حاضر شرکت‌های چینیایی در نقاط مختلف پاکستان مشغول تطبیق پروژه‌های گونه‌گون اند و این کشور حدود ۵۷ میلیارد دالر در پاکستان سرمایه‌گذاری کرده است، اما در عین حال با تهدیدهای امنیتی نیز مواجه بوده است. به گونه مثال، در ماه می سال جاری نیز دو آموزگار زبان چینی در شهر کویته پاکستان اختطاف و بعداً کشته شدند. به همین دلیل، چین می‌تواند به منظور حفظ منافع اقتصادی دوجانبه، برای تامین امنیت و ثبات بالای پاکستان فشار آورد.

در جانب دیگر، پاکستان طرفدار گسترش روابط و تعامل چین در افغانستان است، چون از دید پاکستان چین می‌تواند نفوذ هند در افغانستان را محدود سازد. افغانستان نیز به دنبال تعامل فعال چین در افغانستان است، زیرا رشد اقتصادی و نقش چین در منطقه روبه افزایش است که می‌تواند در عرصه‌های اقتصادی، سیاسی و حتی امنیتی با افغانستان کمک نماید.

با این هم، میانجیگری چین می‌تواند در کوتاه‌مدت برای بهبود روابط دوجانبه موثر باشد، ولی برای بهبود درازمدت روابط میان افغانستان و پاکستان نیاز به فشارهای بیشتر منطقوی و جهانی است تا پاکستان را وادار به همکاری و برخورد صادقانه در قضایای افغانستان نماید.

^۶ روزنامه اطلاعات روز: «آیا چین می‌تواند به وساطت میان افغانستان و پاکستان کمک نماید؟» ۱۰ سرطان ۱۳۹۶ هـ.ش: <http://www.etilaatroz.com/49246>

در گذشته نیز بارها با چین وساطت‌ها این روابط بهبود یافته است، اما از آنجاییکه این رابطه به صلح و امنیت در منطقه گره خورده، طبق معمول با افزایش ناامنی‌ها در افغانستان یا پاکستان روبه خرابی نهاده است. در حال حاضر خوشبینی‌هایی وجود دارد که با در نظر داشت نفوذ چین بر پاکستان، این بار چین پاکستان را وادار به برخورد صادقانه در قضایای افغانستان خواهد کرد و این روابط به گونه‌ای اساسی بهبود خواهد یافت.

زمینه‌های همکاری افغانستان-چین-پاکستان

در حال حاضر و با در نظر داشت وضعیت منطقه، منافع افغانستان، چین و پاکستان در عرصه‌های زیادی وابسته همدیگر اند و چین به سوی تعامل بیشتر با افغانستان و پاکستان در حرکت است که نیازمند روابط حسنه میان افغانستان و پاکستان نیز است.

افغانستان و پاکستان در تلاش جلب سرمایه‌گذاری‌های چین در پروژه‌های مختلف از جمله تاپی، کاسا-۱۰۰۰، دهلز راه آهن پنج کشور و سایر پروژه‌ها اند. چین نیز می‌داند که افغانستان با داشتن موقعیت استراتژیک خویش می‌تواند در موفقیت پروژه «یک کمربند-یک جاده» و دهلز اقتصادی چین-پاکستان تاثیرگذار باشد.

افغانستان که یک مسیر ترانزیتی طبیعی است و می‌تواند بسیاری از پروژه‌های زیربنایی خود را با پروژه «یک کمربند-یک جاده» همسو سازد، در عین حال نیاز به تعامل و گسترش روابط همه‌جانبه با چین دارد؛ زیرا چین می‌تواند در بیشتر پروژه‌های اقتصادی، ترانزیت و تجارت و منابع دست‌نخورده افغانستان سرمایه‌گذاری کند. اما نکته مهمی که رابطه به منافع منطقوی این کشورها و موفقیت در این زمینه‌ها دارد، تحکیم ثبات و امنیت در منطقه است که نیازمند تلاش‌ها و همکاری‌های مشترک این کشورهاست.

پایان

ارتباط با ما:

ایمیل: info@csrskabul.com csrskabul@gmail.com

وب سایت: www.csrskabul.com - www.csrskabul.net

شماره تماس دفتر: (+93) 784089590

ارتباط با مسئولین:

دکتور عبدالباقي امين، رئيس مركز مطالعات استراتژيك ومنطقوي: (+93) 789316120 abdulbaqi123@hotmail.com

حكمت الله خلاند، مسؤول بخش پژوهش‌ها و نشرات: (+93) 775454048 hekmat.zaland@gmail.com

يادآوری: لطفا نظرات و پيشنهادهات خود را جهت بهبود مطالب اين نشریه به ما ارسال داريد.